

Engelli Kimdir?

5378 Sayılı ENGELLİLER Kanunu'na göre;

Engelli:

- Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişidir.

ENGELLİLERE TANINAN SOSYAL HAKLAR

ENGELLİ KİMLİK KARTI

ENGELLİ Kimlik Kartını Nasıl Alabilirim?

- ☞ %40 ve üzeri oranda Engelli Sağlık Kurulu Raporu olanlar
- ☞ İki adet vesikalık fotoğraf (son altı ayda çekilmiş)
- ☞ Kimlik Fotokopisi ile birlikte;
- ☞ İl Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü'ne bağlı Engelli Danışma Merkezine başvurmalıdır.

ADRES: Yavuz ÖZCAN Parkı, Konyaaltı Caddesi Muratpaşa /Antalya

Engelli Kimlik Kartı Sahiplerinin Yararlanabilecekleri Olanaklar

- ☞ Devlet tiyatroları, gösterilerini engellilere ücretsiz sunmaktadır.
- ☞ Türk hava yolları ile seyahat halinde belirlenen esaslar doğrultusunda %40 indirimden yararlanabilir.
- ☞ Devlet Demir Yolları ana hat yolcu trenleri ile seyahat halinde engelliler %20 indirimden yararlanabilir.

- ☞ Cep telefonlarında görüşme ücretinden **indirimli** olarak yararlanılabilir.
- ☞ Milli parklardan, Devlet tiyatrolarından, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı ören yerleri ve müzelerden **ücretsiz** yararlandırılmaktadır.
- ☞ **Antalya Büyükşehir Belediyesinin Sağladığı imkanlar;**
 - ✓ Büyükşehir Belediyesi toplu taşıma araçlarından **engellileri ve refakatçisini ücretsiz** veya **indirimli** olarak taşımaktadır. Kart için Otogar ve Çallı Kavşağı Antray Durağı (AKENT Büroları)
 - ✓ Büyükşehir Belediyesi yatağa bağımlı **bireylere evde bakım ve sağlık hizmeti** vermektedir. (Tlf:326 94 08)
 - ✓ Belediye engelli veya yatağa bağımlı hastası olanlar için **taksi hizmeti** vermektedir. (Engelli Danışma Merkezleri Aracılığı ile Randevulu çalışmaktadır.) **Bilgi ve Randevu Tel: 248 55 49**
 - ✓ Belediyenin sağladığı diğer Sosyal Hizmetler için Sosyal Hizmetler Dairesine **249 50 00** nolu telefondan **dahili: 16** tuşlayarak ulaşip bilgi alabilirsiniz.

TEKERLEKLİ SANDALYE VE AKÜLÜ ARACI

TEKERLEKLİ SANDALYE VE AKÜLÜ ARACI NASIL ALABİLİRİM?

- ☞ Ayakta durmak ve/veya yürümek için alt ekstremitelerini kullanamayacak hastalığı veya sakatlığı olduğu
 - **Ortopedi ve Travmatoloji,**
 - **Beyin Cerrahisi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon,**
 - **Erişkin veya Çocuk Nöroloji Uzman hekimlerinden**

biri tarafından düzenlenecek **Uzman Hekim Raporu** ile belgelenenlere bu hekimlerce reçete edilmesi halinde,

- a) El, ön kol ve kolun tek taraflı fonksiyonuna mani olan haller veya
- b) Kalp yetmezliği veya koroner arter hastalıkları veya
- c) Kronik obstrüktif akciğer hastalıkları;

Gibi sayılan hastalık durumunda tekerlekli sandalyeyi hareket ettirememesi yada hareket ettirmesi halinde kişinin sağlığının tehlikeye gireceği durumlarda yukarıda belirtilen hekimlerin dışında **ilgili branş hekimi** yada hekimlerinin raporuna göre **tekerlekli ve akülü araç bedeli kurumca** ödenir.

AYRICA

- ☞ Yoksul engellilerin kullandığı araç ve gereçler il ve ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları tarafından karşılanabilmektedir.
- ☞ **H sınıfı sürücü belgesine** sahip olan engelliler yurt içinden aldıkları özel tertibatlı otomobillerde, katma değer vergisi indiriminden yararlanmakta ve taşıt alım vergisinden muaf tutulmaktadır.
- ☞ Bakmakla yükümlü olduğu %90 Ağır engelli yakını olan kişiler otomobil alırken **(ÖTV) vergisinden muaftırlar.**
- ☞ 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 4. maddesine göre, **bizzat maluller tarafından kullanılan ve %90 ve üstü oranda raporu bulunan** tüm engelliler **motorlu taşıtlar vergisinden müstesnadır.**
- ☞ Serbest meslek erbabı ve ücretli çalışan engelli vatandaşlarımız ile **kendisi engelli olmasa bile ailesinde engelli kişi bulunan** serbest meslek erbabı ile ücretliler vergi indiriminden yararlanırlar.

2022 SAYILI KANUN(YAŞLI VE MALUL AYLIĞI)

- ☞ 2022 Sayılı Kanuna göre **Yaşlılara (65 Yaş Üstü yoksul ve geliri olmayan) ve Engellilere Maaş verilmektedir.**
- ☞ %40 ve üzeri engeli olduğunu Sağlık Kurulu Raporu ile belgelendiren engellilere; **(Geliri Olmayan ve Yoksul Olanlara)Engelli Maaşı verilmektedir.**
- ☞ **Engelli olup 2022 Sayılı kanun gereği maaş almak isteyenler**
 - İllerde Valilik Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfından;
 - İlçede ise Kaymakamlık Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakfından alacakları

Resmi yazı ile Tam Teşekküllü hastanelerin Sağlık kurullarına müracaat etmelidirler.

KİMLER YARARLANABİLİR?

- ☞ Sosyal Güvenlik Kurumundan (SSK, Emekli Sandığı, Bağ-Kur) gelir ve aylık hakkından yararlanmayan, %40 ve üzeri engellilik oranı olanlar,
- ☞ Sosyal Güvenlik Kurumuna prim ödemeyenler.
- ☞ 2022 sayılı Kanunda belirtilen muhtaçlık sınırından az geliri olan ve bu durumu valiliklerce/Kaymakamlıklarca tespit edilen kişileri kapsamaktadır.

AĞIR ENGELLİ KİMDİR?

Engel durumuna göre engel oranı %50 ve üzerinde olduğu tespit edilenlerden günlük yaşam aktivitelerini başkalarının yardımı olmaksızın yerine getiremeyeceğine Engelli sağlık kurulu tarafından karar verilen kişileri,

AĞIR ENGELLİ RAPORU NASIL ALINIR?

Ağır Engelli Raporu vermeye yetkili hastanenin Sağlık Kuruluna kişinin müracaatı gerekir. Engelli sağlık kurulu, engelli kişiyi bizzat görerek karar verir.

AĞIR ENGELLİ RAPORU ALIRKEN DİKKAT EDİLCEK HUSUSLAR.

Bireyin yararlanmak istediği hak ve hizmetlere ilişkin taleplerini belirtmesi ve Sağlık Kurulu Raporunda kullanım amacı kısmında bu ibarenin bulunması gerekir.

Engelli sağlık kurulu raporunun sonucu bölümünde yer alan “Ağır Engelli” kısmında evet ya da hayır ifadesi yazılarak kişinin durumu belirtilir ve bu bölüm hiçbir suretle boş bırakılmadığından emin olmak gerekir.

Engelli sağlık kurulu raporunun ilgili kısmına kişinin engel grubu belirtilir. Gerekliğinde birden fazla engel grubu işaretlenir. Bu kısım boş bırakılmadığına dikkat edilmesi gerekir.

Kişinin Engel oranı, engelli sağlık kurulunca yüzde (%) olarak belirlenerek engelli sağlık kurulu raporunun ilgili bölümünde rakam ve yazı ile belirtilmiş olmasına dikkat edilmesi gerekir.

Yetkili olmayan sağlık kurumlarından alınan sağlık kurulu raporları değerlendirilmeye alınmaz.

ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORUNUN GEÇERLİLİK SÜRESİ

Engelli sağlık kurulu raporunun sürekli olup olmadığı ile süreli raporlarda raporun geçerlilik süresi mutlaka belirtilir.

Engelli sağlık kurulunca kişinin engel durumunun sürekli olduğuna karar verilmesi durumunda, engelli sağlık kurulu raporunun ilgili bölümünde bu durum belirtilir. Ancak engel durumunun değişmesi halinde, kişinin talebi üzerine rapor ve buna bağlı kişinin engel oranı yeniden belirlenir.

Engel sağlık kurulunca engelinin engel durumunun sürekli olmadığına karar verilmesi halinde de bu husus ilgili bölümde belirlenerek engelli sağlık kurulu raporunun geçerlilik süresi belirtilir. Zaman içinde değişebilen veya kontrolü gerektiren hastalıklar, hastanın önceki engelli sağlık kurulu raporu da kurula sunularak, engelli sağlık kurulunun belirleyeceği süre içinde yeniden görüşülür ve karara bağlanır.

Sürekli raporlar ile süreli raporların geçerlilik süresi dolmadan tekrar rapor alınmak istenmesi durumunda, mükerrer rapor tanzimini önlemek amacıyla, ilgililerin daha önce engelli sağlık kurulu raporu alıp almadıklarına ilişkin beyanı istenir. İlgilinin beyanı üzerine veya bir başka şekilde, evvelce engelli sağlık kurulu raporu verilmiş olduğunun tespiti halinde tekrar rapor verilmez. Kullanım amacına uygun olarak düzenlenmiş ve bu Yönetmelik hükümlerine göre alınmış olan sürekli raporlara sahip kişilerden kurumlarca yeniden rapor istenilmez.

AĞIR ENGELLİ RAPORUNA NEREYE VE NASIL İTİRAZ EDİLİR?

Engelli sağlık kurulu raporuna; engelli, velisi veya vasisi veyahut raporu isteyen kurum tarafından itiraz edilebilir. İlgililer itiraz dilekçesi ve ilk engelli sağlık kurulu raporunun tasdikli bir örneği ile birlikte, bulunduğu ilin sağlık müdürlüğüne başvurur. İl sağlık müdürlüğüne, engelli sağlık kurulu raporu alacak kişi en yakın farklı bir engelli sağlık kurulu raporu vermeye yetkili hastaneye gönderilir. İtiraz edilen engelli sağlık kurulu raporu ile itiraz üzerine verilen engelli sağlık kurulu raporundaki kararlar aynı yönde ise engelli sağlık kurulu raporu kesinleşir.

Engelli sağlık kurulu raporlarının farklı olması durumunda, Sağlık Bakanlığınca belirlenmiş olan hakem hastanelerden, kişinin ikamet ettiği yere en yakın bir hakem hastaneye, kişi yeniden muayene edilmesi ve engelli sağlık kurulu raporu tanzim edilmesi amacıyla yine il sağlık müdürlüğü kanalıyla gönderilir. **Hakem hastanenin engelli sağlık kurulunca verilen kararı kesindir.**

Milli Savunma Bakanlığına bağlı asker hastanelerince; Türk Silahlı Kuvvetleri personeline verilecek engelli sağlık kurulu raporlarına itiraz esas ve usulleri Türk Silahlı Kuvvetlerinin ilgili mevzuat hükümlerine tabidir. Türk Silahlı Kuvvetleri personeline verilecek engelli sağlık kurulu raporlarına yapılan itirazlar, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Eğitim Hastanesi ve Gülhane Askeri Tıp Akademisi Haydarpaşa Eğitim Hastanesi ile yetkilendirilecek hastanelerce kesin olarak karara bağlanır.

BAKIM ÜCRETİ

☞ Ailedeki her bir bireye düşen gelirin asgarî ücret tutarının 2/3'ünden daha az olan bakıma muhtaç engellilere, resmî veya özel bakım merkezlerinde ya da ikametgâhlarında bakım hizmeti verilmesi sağlanır.

Bakım ücreti hangi şartlarda verilir ?

- ☞ Sağlık Kurulu Raporu ile Ağır Engelli olduğu tespit edilen kişiler (Öz bakım becerisinden yoksun olanlar)
- ☞ Engellinin kendisinin ya da bakmakla mükellef olduğu kişilerin ortalama aylık gelirleri toplamının kişi başına düşen miktarının;

bir aylık net asgari ücretin üçte ikisinden (2/3) daha az olması gerekmektedir.

Bakım ücreti kimlere verilir?

- ☞ 3 yaş üstü, en az %51 ve üzeri **AĞIR ENGELLİ raporu** olanların bakım hizmeti veren yakınlarına
- ☞ Bakıma Muhtaç kişinin, bakım hizmeti veren kişi ile aynı adreste ikamet etmesi gerekmektedir.

Bir kişi en fazla kaç Engelli birey için bakım ücreti alabilir?

☞ **En fazla 2 engelli birey için bakım ücreti alınabilir.**

- ☞ Bir aile bireyi, aynı evde yaşayan bakıma muhtaç iki **engelli bireye** bakım verdiği **inde için 2** bakım ücreti alabilir. **2 kişinin üzerinde alamaz**

Bakıma muhtaç kişiye akrabası dışında birisi baktığında bakım maaşı alabilir mi?

- ☞ Bakıma muhtaç Engelli akrabası bulunmaması durumunda,
- ☞ Mahkemece vasi tayin edilmesi şartı
- ☞ Bakım hizmetini vermeyi talep etmesi durumunda
- ☞ **Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının** bakım hizmetleri değerlendirme heyetinin uygun görmesi şartıyla,

Vasi kişi, akraba kabul edilerek bakıma muhtaç Engelliye bakım hizmeti verebilir. Bu hizmeti karşılığında bakım ücreti alabilir.

BAKIM ÜCRETİ İÇİN GEREKLİ BELGELER

- a) Vukuatlı Nüfus Kayıt Örneği,
- b) Tam teşekküllü hastanelerden alınan **AĞIR ENGELLİ** Raporu,
- c) Bakım ücreti talebinin vasi tarafından yapılması hallerinde mahkemeden alınmış **vasilik kararı**.

Malulen emeklilik(%60 Engelli iken işe girenler)

- ☞ Sigortalı bir işe girmeden önce (%60)malul sayılmayı gerektirecek engeli bulunan kişiler **(15yıl) on beş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3960 gün prim ödemek** şartıyla malullük aylığından faydalanabilir.

